

Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της: Ερωτήσεις και απαντήσεις

Βρυξέλλες, 2 Μαΐου 2018

1. Γενικά

Τι είναι ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ;

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ, γνωστός και ως «πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» (ΠΔΠ), παρέχει ένα σταθερό πλαίσιο για την εκτέλεση του ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ. Μεταφράζει σε δημοσιονομικούς όρους τις **πολιτικές προτεραιότητες** της Ένωσης για περίοδο αρκετών ετών και καθορίζει τα μέγιστα ετήσια ποσά («ανώτατα όρια») για τις δαπάνες της ΕΕ συνολικά και για τις κύριες κατηγορίες/προτεραιότητες δαπανών («τομείς του προϋπολογισμού»).

Γιατί χρειαζόμαστε έναν μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ;

Καθορίζοντας τα όρια κάθε κατηγορίας δαπανών, ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός διασφαλίζει την **επαρκή χρηματοδότηση** των προτεραιοτήτων της Ένωσης σε μεσοπρόθεσμη βάση.

Ταυτόχρονα, εξασφαλίζει τόσο τη δημοσιονομική **πειθαρχία** όσο και την ομαλή εξέλιξη των δαπανών της Ένωσης σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής της Ένωσης και εντός των ορίων των ιδίων πόρων της. Επίσης, παρέχει **ασφάλεια** στους δικαιούχους κονδυλίων της ΕΕ, όπως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι περιφέρειες σε πορεία σύγκλισης, οι σπουδαστές, οι ερευνητές, οι αγρότες και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές.

Λειτουργούσε πάντοτε η ΕΕ με μακροπρόθεσμους προϋπολογισμούς;

Οι μακροπρόθεσμοι προϋπολογισμοί αποτελούν μέρος της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης **από το 1988** και έχουν καλύψει περιόδους που ποικίλλουν από 5 έως 7 έτη:

-Ο πρώτος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός, το λεγόμενο «πακέτο Delors I», κάλυψε την περίοδο 1988-1992 και εστίασε στην εδραίωση της ενιαίας αγοράς και τη θέσπιση του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και ανάπτυξη.

-Ο δεύτερος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός 1993-1999, το «πακέτο Delors II», έδωσε προτεραιότητα στην κοινωνική πολιτική και την πολιτική συνοχής, καθώς και στην εισαγωγή του ευρώ.

-Η «Ατζέντα 2000» κάλυψε την περίοδο 2000-2006 και εστίασε στη διεύρυνση της Ένωσης.

-Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός 2007-2013 έδωσε προτεραιότητα στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, με σκοπό τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας.

-Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός 2014-2020 αποσκοπεί στην αύξηση της απασχόλησης και στην οικονομική ανάπτυξη, σε στενή συμπόρευση με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

-Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός, που προτείνεται σήμερα για την περίοδο 2021-2027, είναι ένας νέος, σύγχρονος και ρεαλιστικός προϋπολογισμός για την Ένωση των 27. Πρόκειται για έναν σαφή, απλό και ευέλικτο προϋπολογισμό σχεδιασμένο για να ανταποκρίνεται στις κύριες προτεραιότητες και πολιτικές παρέχοντας τη μέγιστη δυνατή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Με άλλα λόγια: πρόκειται για προϋπολογισμό ο οποίος επενδύει σε μια Ευρώπη που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της – όπως ζητήθηκε από τον πρόεδρο Γιούνκερ στην [ομιλία του του 2016 για την κατάσταση της Ένωσης](#). Με τη μέτρια μείωση της χρηματοδότησης στα προγράμματα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και της Πολιτικής Συνοχής, η πρόταση ανταποκρίνεται επίσης με δίκαιο και ισόρροπο τρόπο στις δημοσιονομικές συνέπειες της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, ενός σημαντικού συνεισφέροντος στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ποιος αποφασίζει για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό;

Κάθε μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός περιλαμβάνει ένα εκτενές σύνολο νομοθετικών πράξεων:

-Ο κανονισμός για το ΠΔΠ καθορίζει τις κύριες προτεραιότητες και τους τομείς πολιτικής, καθώς και τα

ανώτατα όρια δαπανών·

-Λεπτομερέστερη ανά τομέα νομοθεσία για τα διάφορα προγράμματα δαπανών, όπως για τη γεωργία, την πολιτική συνοχής, την έρευνα κ.λπ. Η Επιτροπή θα υποβάλει όλες τις τομεακές προτάσεις έως τα μέσα Ιουνίου.

Ο κανονισμός για το ΠΔΠ ακολουθεί μια ειδική νομοθετική διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 312 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Συμβούλιο θα εκδώσει τον κανονισμό για το ΠΔΠ με **ομοφωνία**, αφού λάβει την **έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας συναίνεσης, το Κοινοβούλιο, με απόλυτη πλειοψηφία, μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει τη θέση του Συμβουλίου, αλλά δεν μπορεί να την τροποποιήσει. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, η ειδική ανά τομέα νομοθεσία εγκρίνεται σύμφωνα με τη **συνήθη νομοθετική διαδικασία**, κατά την οποία το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο αποφασίζουν από κοινού και σε ισότιμη βάση.

Τέλος, για την τροποποίηση του γενικού συστήματος χρηματοδότησης (απόφαση περί ιδίων πόρων) απαιτείται **ομοφωνία των κρατών μελών** και **επικύρωση από τα εθνικά κοινοβούλια** (βλ. παρακάτω).

Γιατί θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό έως τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2019;

Η έγκαιρη επίτευξη συμφωνίας έχει μεγάλη **πρακτική σημασία** δεδομένου ότι ο κανονισμός για το ΠΔΠ πρέπει να εγκριθεί πριν από την ειδική ανά τομέα νομοθεσία. Παρόλο που οι διαπραγματεύσεις μπορούν να διεξαχθούν παράλληλα, χρειάζονται 12 έως 18 μήνες προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την ειδική ανά τομέα νομοθεσία για όλα τα πολυετή προγράμματα. Προκειμένου τα προγράμματα αυτά να μπορέσουν να ξεκινήσουν εγκαίρως τον **Ιανουάριο του 2021**, θα πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την ειδική ανά τομέα νομοθεσία **το αργότερο ενάμιση έτος προτού αυτή τεθεί σε ισχύ**.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή στην πράξη η διάθεση κονδυλίων από τον **Ιανουάριο του 2021**, πρέπει να ληφθούν πολλά συγκεκριμένα **προπαρασκευαστικά μέτρα**. Πρέπει να καταρτιστούν λεπτομερή ετήσια έγγραφα προγραμματισμού και να δημοσιευθούν προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Οι αιτούντες οφείλουν να καταρτίσουν και να υποβάλουν τις προτάσεις τους, οι οποίες πρέπει εν συνεχεία να αξιολογηθούν. Για τα προγράμματα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι διαχειριστικές αρχές σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο χρειάζεται να καταρτίσουν και να υποβάλουν τα έγγραφα στρατηγικού σχεδιασμού που πρέπει να συμφωνηθούν με την Επιτροπή. Η επίτευξη συμφωνίας το 2019 για τον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό θα συμβάλει στην **απρόσκοπτη μετάβαση** από τον τρέχοντα μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό (2014-2020) στον νέο, και θα εξασφαλίσει την **προβλεψιμότητα** και τη **συνέχεια** της χρηματοδότησης προς όφελος όλων.

Η εμπειρία του παρελθόντος δείχνει ότι η καθυστερημένη έγκριση θα οδηγήσει σε καθυστέρηση των επενδύσεων, πράγμα που θα έχει **αρνητικές συνέπειες** στην οικονομία της ΕΕ, ιδίως στις πιο ευαίσθητες περιφέρειές της (βλ. Εξέλιξη των ανώτατων ορίων ανάληψης υποχρεώσεων μεταξύ 2000 και 2020 σε τρέχουσες τιμές – Παράρτημα).

Evolution of commitment ceilings between 2000 and 2020 (current prices)

2. Κύρια χαρακτηριστικά του προτεινόμενου νέου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού

Τι ύψος θα έχει ο επόμενος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός;

Η Επιτροπή προτείνει έναν μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό ύψους 1,135 δισ. ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων (σε τιμές 2018) κατά την περίοδο από το 2021 έως το 2027, ισοδύναμο με το 1,11 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος («ΑΕΕ») της ΕΕ των 27 (σε τρέχουσες τιμές –λαμβάνοντας υπόψη τον πληθωρισμό– αυτό θα σήμαινε δαπάνη ύψους 1,279 δισ. ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων).

Αυτό το επίπεδο αναλήψεων υποχρεώσεων μεταφράζεται σε 1,105 δισ. ευρώ (ήτοι στο 1,08 % του ΑΕΕ) σε πληρωμές (και πάλι σε τιμές του 2018). Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το οποίο σήμερα αποτελεί διακυβερνητική συμφωνία χρηματοδότησης της αναπτυξιακής πολιτικής στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού με προϋπολογισμό 30 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, θα ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σε πραγματικούς όρους, ο μελλοντικός μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2027 είναι σε **γενικές γραμμές παρόμοιος** με τον προϋπολογισμό της τρέχουσας περιόδου 2014-2020, λαμβάνοντας υπόψη την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Η Επιτροπή προτείνει αύξηση των δαπανών, κυρίως μέσω πρόσθετων πόρων αλλά και μέσω ανακατανομών (σε αναλογία περίπου 80 % προς 20 %, αντιστοίχως), για τη χρηματοδότηση **νέων και επειγουσών προτεραιοτήτων** και για την ενίσχυση εν εξελίξει προγραμμάτων με σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία (βλ. κατωτέρω). Ταυτόχρονα, η πρόταση της Επιτροπής λαμβάνει δεόντως υπόψη τις επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, μέσω ισόρροπου συνδυασμού μειώσεων/ανακατανομών και αύξησης των δαπανών (σε αναλογία περίπου 50 % καθεμία). Για τον σκοπό αυτό, η πρόταση περιλαμβάνει μειώσεις κατά περίπου 5 % τόσο στα προγράμματα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής όσο και σε εκείνα της πολιτικής για τη συνοχή, δεδομένου ότι έχουν τα μεγαλύτερα χρηματοδοτικά κονδύλια.

Οι προτάσεις της Επιτροπής βασίζονται σε **αυστηρή εκτίμηση**, αφενός, των πόρων που χρειάζονται για να υπάρξει απτή πρόοδος στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης και, αφετέρου, της αποτελεσματικότητας και της «προστιθέμενης αξίας» (όταν ο προϋπολογισμός της Ένωσης μπορεί να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο από ό,τι οι δαπάνες σε εθνικό επίπεδο) των δαπανών σε κάθε τομέα.

Τα ποσά που αναφέρονται στην πρότασή σας είναι σε τρέχουσες τιμές (λαμβάνουν υπόψη των προϋπολογισμό) ή σε σταθερές τιμές του 2018;

Η Επιτροπή δημοσιεύει σήμερα –**με πλήρη διαφάνεια**– τους σχετικούς πίνακες τόσο σε σταθερές τιμές του 2018 όσο και σε τρέχουσες τιμές, ώστε να υπάρχει απόλυτη σαφήνεια ως προς τα διάφορα δημοσιονομικά κονδύλια που προτείνονται για τους τομείς και τα προγράμματα πολιτικής.

Παρόλο που μόνον οι πίνακες σε σταθερές τιμές του 2018 είναι σημαντικοί από νομική άποψη και αντανakλούν τις πραγματικές αλλαγές καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου (διότι δεν λαμβάνουν υπόψη τον πληθωρισμό), δημοσιεύουμε επίσης τα δεδομένα σε τρέχουσες τιμές, ώστε οι κυβερνήσεις και οι πολίτες να έχουν σαφή εικόνα των προτεινόμενων δαπανών καθ' όλη τη διάρκεια της **επταετούς** περιόδου. Δεδομένου ότι πρόκειται για μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό για περίοδο **7** ετών, λαμβάνεται υπόψη το προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού (περίπου 2 % ετησίως ή 14 % ολόκληρη την περίοδο). Φυσικά, ο πληθωρισμός έχει επιπτώσεις στα συνολικά ποσά – τόσο στον προϋπολογισμό της ΕΕ όσο και στους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Πώς προσδιόρισε η Επιτροπή τους τομείς προτεραιότητας του νέου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού;

Οι προτεραιότητες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται η πρόταση είναι το αποτέλεσμα ανοικτού και χωρίς αποκλεισμούς διαλόγου που δρομολογήθηκε προ ενός έτους με τη [Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης](#) της 1ης Μαρτίου 2017. Αποτελούν μέρος του θετικού θεματολογίου που πρότεινε ο πρόεδρος Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ στην [ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης](#) που εκφώνησε στις 14 Σεπτεμβρίου 2016 ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εγκρίθηκε από τους ηγέτες των 27 κρατών μελών στις 16 Σεπτεμβρίου 2016 στη [Μπρατισλάβα](#), καθώς και στη [Διακήρυξη της Ρώμης](#) της 25ης Μαρτίου 2017.

Στη συνέχεια, τον Ιούνιο του 2017, τα κύρια θέματα τέθηκαν στο [έγγραφο προβληματισμού της Επιτροπής για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ](#), και στις 14 Φεβρουαρίου 2018 η Επιτροπή [παρουσίασε διάφορες επιλογές](#) για τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η Επιτροπή **άκουσε** με προσοχή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη, τα εθνικά κοινοβούλια, τους δικαιούχους χρηματοδοτήσεων της ΕΕ και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο επίτροπος κ. Έτινγκερ συναντήθηκε με τους ηγέτες της ΕΕ όταν επισκέφθηκε τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Σε ανοικτές δημόσιες διαβουλεύσεις που διεξήχθησαν νωρίτερα κατά το τρέχον έτος υποβλήθηκαν περισσότερες από 11.000

παρατηρήσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή διενήργησε ενδελεχή **επανεξέταση των δαπανών** των υφιστάμενων προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ (η οποία δημοσιεύεται επίσης ως τμήμα του συνόλου των προτάσεων που υποβάλλονται σήμερα). Η επανεξέταση αυτή μας βοήθησε να προσδιορίσουμε με ακρίβεια τι λειτούργησε καλά και θα πρέπει να διατηρηθεί ή να ενισχυθεί στον μελλοντικό μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό. Έδειξε επίσης πού χρειάζεται μεταρρύθμιση ώστε να αξιοποιήσουμε το πλήρες δυναμικό του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Τι είναι η «προστιθέμενη αξία της ΕΕ»; Πώς την εξασφαλίζει ο νέος προϋπολογισμός της ΕΕ;

Η «προστιθέμενη αξία της ΕΕ» του προϋπολογισμού αναφέρεται σε τομείς στους οποίους η Ένωση μπορεί να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο από ό,τι οι δημόσιες δαπάνες σε εθνικό επίπεδο. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι περιορισμένος σε σύγκριση με το μέγεθος της οικονομίας της ΕΕ και τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Στη [Διακήρυξη της Ρώμης](#), οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να είναι «μεγάλη στα μεγάλα ζητήματα και μικρή στα μικρά». Το ίδιο ισχύει και για τον προϋπολογισμό της ΕΕ: πρέπει να επενδύει στους «μεγάλους» τομείς, όπου η Ένωση μπορεί να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο από ό,τι οι δημόσιες δαπάνες σε εθνικό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως τη στήριξη **κοινών στόχων** όπως η προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.

Η **συγκέντρωση πόρων** μπορεί να επιτύχει αποτελέσματα που δεν είναι σε θέση να επιτύχουν τα κράτη μέλη από μόνα τους. Μπορούμε να αναφέρουμε ως παραδείγματα έργα έρευνας αιχμής που φέρνουν σε επαφή τους καλύτερους ερευνητές από ολόκληρη την Ευρώπη ή την παροχή εφοδίων στους νέους και τις μικρές επιχειρήσεις ώστε να αξιοποιούν στο έπακρο τις ευκαιρίες που προσφέρουν η ενιαία αγορά και η ψηφιακή οικονομία. Μεταξύ άλλων περιπτώσεων μπορούν να αναφερθούν βασικές στρατηγικές επενδύσεις, όπως επενδύσεις σε δορυφόρους, σε δαπανηρούς υπερυπολογιστές ή στη σύνδεση διαφόρων περιοχών της ΕΕ μεταξύ τους. Οι επενδύσεις αυτές είναι καίριας σημασίας για τη μελλοντική ευημερία της Ευρώπης και τον ηγετικό της ρόλο στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά την παροχή στην Ένωση των εφοδίων που χρειάζεται για να υπερασπίζεται και να προστατεύει τους πολίτες της σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο στον οποίο πολλά από τα πλέον πιεστικά ζητήματα υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα.

Παράλληλα, η Επιτροπή εξέτασε με κριτικό πνεύμα πού θα μπορούσαν να **εξοικονομηθούν πόροι** χωρίς αυτό να αποβεί σε βάρος του βασικού στόχου των προγραμμάτων της ΕΕ. Αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών θα είναι η επανεξισορρόπηση του προϋπολογισμού και η αυξανόμενη επικέντρωση στους τομείς στους οποίους **μεγιστοποιείται** η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Πώς προτείνετε να καταστεί σαφέστερος και απλούστερος ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός;

Η Επιτροπή προτείνει ένα πιο συνεκτικό, εστιασμένο και διαφανές πλαίσιο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η διάρθρωση του νέου προϋπολογισμού θα είναι **σαφέστερη και περισσότερο ευθυγραμμισμένη με τις πολιτικές προτεραιότητες**. Σε αυτό το πνεύμα, ο αριθμός των προγραμμάτων θα μειωθεί κατά το ένα τρίτο περίπου (από 58 σε 37), π.χ. με τη συγκέντρωση των κατακερματισμένων πηγών χρηματοδότησης σε νέα ολοκληρωμένα προγράμματα και με τον **ριζικό εξορθολογισμό** της χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων.

Για παράδειγμα, το νέο και πλήρως ενοποιημένο ταμείο «InvestEU» θα συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο πρόγραμμα τα υπό κεντρική διαχείριση χρηματοδοτικά μέσα που στηρίζουν τις στρατηγικές επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Από πρακτική άποψη, αυτό συνεπάγεται την αποφυγή επικαλύψεων με παράλληλη διασφάλιση της προσθετικότητας των επενδύσεων από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές πηγές. Επιπλέον, **θα μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση** που υφίστανται οι δικαιούχοι και οι ενδιάμεσοι φορείς.

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο είναι ότι οι κανόνες θα καταστούν πιο συνεκτικοί, με βάση ένα **ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων**. Αυτό θα οδηγήσει σε περαιτέρω **μείωση** της διοικητικής επιβάρυνσης που υφίστανται οι δικαιούχοι και οι διαχειριστικές αρχές. Θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή σε προγράμματα της ΕΕ και θα επισπεύσει την εφαρμογή τους. Θα διευκολύνει τον συντονισμό των διαφόρων προγραμμάτων και μέσων προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα προτείνει την απλούστευση και τον **εξορθολογισμό των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις** ώστε να καταστεί ευκολότερη η σύνδεση των μέσων του προϋπολογισμού της ΕΕ με τους εθνικούς πόρους.

Τι προτείνετε για να καταστεί ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός πιο ευέλικτος και ευκίνητος και να αντιδρά ταχύτερα σε απρόβλεπτα γεγονότα;

Παρόλο που ο προϋπολογισμός της ΕΕ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη χρηματοδότηση μιας κοινής απόκρισης στις διάφορες διαστάσεις της μεταναστευτικής κρίσης, είναι πλέον σαφή τα όρια του τρέχοντος πλαισίου. Σε ένα ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον, η Ευρώπη πρέπει να είναι σε θέση **να**

αντιδρά γρήγορα και αποτελεσματικά σε απρόβλεπτες ανάγκες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει να καταστεί περισσότερο ευέλικτος ο προϋπολογισμός της Ένωσης, μέσω της αύξησης της ευελιξίας, αφενός, εντός και μεταξύ των προγραμμάτων και, αφετέρου, μεταξύ τομέων του προϋπολογισμού και ετών.

Η Επιτροπή προτείνει επίσης τη **θέσπιση ενωσιακού αποθεματικού**. Το αποθεματικό αυτό θα χρηματοδοτηθεί από τα διαθέσιμα περιθώρια (η διαφορά μεταξύ του ανώτατου ορίου και του χρηματικού ποσού που όντως δεσμεύεται ή καταβάλλεται ένα δεδομένο έτος), καθώς και από δεσμευμένα αλλά μη χρησιμοποιηθέντα κονδύλια. Το εν λόγω αποθεματικό αποτελεί ένα ισχυρό νέο εργαλείο για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε τομείς όπως η ασφάλεια και η μετανάστευση. Επίσης, θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων διαταραχών στο εμπόριο όταν έχουν εξαντληθεί τα άλλα διαθέσιμα μέσα.

Πώς συνδέεται στον νέο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση με τον σεβασμό του κράτους δικαίου;

Η Επιτροπή εισάγει έναν νέο μηχανισμό του κράτους δικαίου για την προστασία των χρημάτων των φορολογουμένων της ΕΕ. Μια από τις προϋποθέσεις για την επίτευξη **χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης** και αποτελεσματικής χρηματοδότησης της ΕΕ είναι η επιτυχής λειτουργία του **κράτους δικαίου** σε τομείς όπως η ορθή λειτουργία της δικαιοσύνης, καθώς και η πρόληψη και πάταξη της απάτης ή της διαφθοράς. Ο στόχος των νέων κανόνων (του κανονισμού) που προτείνονται σήμερα είναι να ενισχύσουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ και **να τον προστατεύσουν από χρηματοοικονομικούς κινδύνους** που συνδέονται με γενικευμένες ελλείψεις στο κράτος δικαίου.

Βάσει των ισχυόντων κανόνων, τα κράτη μέλη οφείλουν ήδη να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αξιόπιστους κανόνες και διαδικασίες για τη δημοσιονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ και ότι τα σχετικά κονδύλια προστατεύονται επαρκώς έναντι των κινδύνων κατάχρησης ή απάτης. Οι νέοι κανόνες που προτείνονται θα επιτρέπουν στην Ένωση **να αναστέλλει, να μειώνει ή να περιορίζει την πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις της ΕΕ** κατά τρόπο **αναλογικό** προς τη φύση, τη σοβαρότητα και την έκταση των ελλείψεων του κράτους δικαίου.

Είναι σημαντικό ότι ο προτεινόμενος μηχανισμός δεν θα επηρεάσει τους μεμονωμένους δικαιούχους χρηματοδότησης της ΕΕ, δεδομένου ότι δεν μπορούν να θεωρηθούν αυτοί υπεύθυνοι για την εν γένει λειτουργία του κράτους δικαίου. Τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να είναι υποχρεωμένα να εφαρμόζουν τα προγράμματα που επηρεάζονται και να καταβάλλουν πληρωμές σε σπουδαστές του Erasmus, ερευνητές, την κοινωνία των πολιτών ή άλλους τελικούς αποδέκτες ή δικαιούχους.

3. Βασικές καινοτομίες του νέου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού – σκέλος δαπανών

Ποιοι είναι οι τομείς στους οποίους προτείνετε να αυξηθούν οι δαπάνες στο μέλλον;

Η πραγματοποίηση επενδύσεων σήμερα σε τομείς όπως η έρευνα και η καινοτομία, οι νέοι και η ψηφιακή οικονομία θα αποφέρει πλούσια μερίσματα στις μελλοντικές γενιές. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί η χρηματοδότηση σε ορισμένους βασικούς τομείς, μεταξύ των οποίων:

- σχεδόν **εννεαπλάσια αύξηση** των επενδύσεων στον **ψηφιακό μετασχηματισμό και τα δίκτυα** ώστε να ανέλθουν σε 12 δισ. ευρώ (ποσό το οποίο συμπληρώνεται με τις επενδύσεις που στηρίζονται από το ταμείο InvestEU μέσω δανείων, εγγυήσεων και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων).
- **υπερδιπλασιασμός** των προγραμμάτων που προσανατολίζονται προς τους νέους (όπως το Erasmus+ με 30 δισ. ευρώ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης με ύψους 1,3 δισ. ευρώ), συμπεριλαμβανομένων 700 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των εισιτηρίων τρένου InterRail για νέους.
- σχεδόν **τριπλασιασμός** των δαπανών για τη **διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, της μετανάστευσης και του ασύλου** ώστε να ανέλθουν σε περίπου 33 δισ. ευρώ έναντι 13 δισ. ευρώ που είναι σήμερα, αύξηση που θα επέτρεπε έως το 2027 τη χρηματοδότηση 10 000 συνοριοφυλάκων για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.
- αύξηση κατά 50 % των επενδύσεων **στην έρευνα και την καινοτομία**, με κονδύλιο 100 δισ. ευρώ για τα εμβληματικά προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ευρατόμ».
- αύξηση των επενδύσεων στην **ασφάλεια** κατά 40 % ώστε να ανέλθουν σε 4,8 δισ. ευρώ και η σύσταση ειδικού **Ταμείου για την Άμυνα** με προϋπολογισμό 13 δισ. EUR ως συμπλήρωμα και καταλύτη για εθνικές δαπάνες στην έρευνα και την ανάπτυξη δυνατοτήτων. Οι επενδύσεις που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της **στρατιωτικής κινητικότητας** σε ολόκληρη την ΕΕ θα χρηματοδοτηθούν με 6,5 δισ. ευρώ μέσω του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».
- ενίσχυση της χρηματοδότησης για την **εξωτερική δράση** κατά 26 %, ώστε να ανέλθει σε 120 δισ.

ευρώ, με ιδιαίτερη έμφαση στις γειτονικές χώρες της Ευρώπης και με διατήρηση συγκεκριμένου αποθέματος (το οποίο δεν έχει διατεθεί εκ των προτέρων) για την αντιμετώπιση αναδυόμενων προκλήσεων, ιδίως στον τομέα της σταθερότητας και της μετανάστευσης. Προκειμένου να συμπληρωθούν τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στον τομέα της άμυνας, η Ύπατη Εκπρόσωπος προτείνει τη σύσταση **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη** εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, με προϋπολογισμό **10,5 δισ. ευρώ**, για την ενίσχυση πιθανής κοινής δράσης σε χώρες εκτός ΕΕ.

Ποιος είναι ο ρόλος της γεωργικής πολιτικής και της πολιτικής συνοχής στον νέο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό;

Και οι δύο αυτές πολιτικές παραμένουν **εξίσου σημαντικές όπως πριν** και, ως εκ τούτου, διατηρούν πλήρως την κυρίαρχη θέση τους όσον αφορά τη συνολική χρηματοδότηση του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού. Θα συνεχίσουν να υλοποιούν τους βασικούς στόχους τους, αλλά θα **εκσυγχρονιστούν** για να καταστούν πιο αποτελεσματικές και να κατευθύνουν τη στήριξη εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαία.

Ταυτόχρονα, η ΕΕ απέκτησε νέες αρμοδιότητες αφότου θεσπίστηκαν οι δύο αυτές πολιτικές, πριν από αρκετές δεκαετίες. Είναι επομένως λογικό να μειωθούν τα σχετικά τους μερίδια. Επιπλέον, η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου καθιστά αναγκαίες μειώσεις κατά περίπου 5 % τόσο στα προγράμματα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής όσο και σε εκείνα της πολιτικής για τη συνοχή, δεδομένου ότι καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Γεωργία

Η Ευρώπη χρειάζεται έναν **ανθεκτικό, βιώσιμο και ανταγωνιστικό γεωργικό τομέα**, ώστε να εξασφαλίζει την παραγωγή ποιοτικών, ασφαλών και οικονομικά προσιτών τροφίμων στους Ευρωπαίους και έναν ισχυρό κοινωνικοοικονομικό ιστό στις αγροτικές περιοχές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει μια **αναθεωρημένη, εκσυγχρονισμένη κοινή γεωργική πολιτική** η οποία θα διασφαλίζει την πρόσβαση σε τρόφιμα υψηλής ποιότητας, με παράλληλη διατήρηση μιας πλήρως ολοκληρωμένης ενιαίας αγοράς γεωργικών προϊόντων στην ΕΕ. Η αναμορφωμένη αυτή πολιτική θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στο περιβάλλον και το κλίμα και θα στηρίζει τη μετάβαση προς έναν περισσότερο βιώσιμο γεωργικό τομέα, καθώς και την ανάπτυξη δυναμικών αγροτικών περιοχών. Τα **επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων** ανά εκτάριο μεταξύ των κρατών μελών θα εξορθολογιστούν και θα στοχοθετηθούν καλύτερα. Θα συνεχίσουν να συγκλίνουν προς τον μέσο όρο της ΕΕ.

Θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη **στήριξη των μικρών και μεσαίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων**.

Στο πλαίσιο των νέων κανόνων, τα κράτη μέλη θα αναλάβουν μεγαλύτερες ευθύνες όσον αφορά τη βέλτιστη χρήση του προϋπολογισμού για τη γεωργία. Θα έχουν μεγαλύτερη ευελιξία απ' ό,τι σήμερα να μεταφέρουν κονδύλια μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων και της αγροτικής ανάπτυξης, σύμφωνα με τις εθνικές ανάγκες και στόχους.

Θα δημιουργηθεί ένα **νέο αποθεματικό κρίσεων** για την αντιμετώπιση κρίσεων που προκύπτουν από απρόβλεπτες εξελίξεις στις διεθνείς αγορές ή από συγκεκριμένους κραδασμούς στον γεωργικό τομέα ως συνέπεια ενεργειών χωρών εκτός της ΕΕ.

Πολιτική συνοχής

Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή προτείνει **τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της πολιτικής για τη συνοχή**. Σε συνεργασία με άλλα προγράμματα, τα Ταμεία θα συνεχίσουν να παρέχουν ουσιαστική στήριξη στην ανάπτυξη των κρατών μελών και των περιφερειών της Ευρώπης. Στόχος είναι να δοθεί ώθηση στη σύγκλιση και στη **μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων** στο εσωτερικό των κρατών μελών και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Επιπλέον, η πολιτική συνοχής θα διαδραματίζει ακόμα πιο σημαντικό ρόλο στο μέλλον στηρίζοντας την **εν εξελίξει διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης** στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή προτείνει να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής.

Ο σχεδιασμός του νέου προϋπολογισμού της ΕΕ απηχεί την [έκκληση του προέδρου Γιούνκερ να ξεπεράσουμε τις διαιρέσεις](#) και να κάνουμε την Ένωση περισσότερο ενωμένη. Ο κύριος στόχος της πολιτικής για τη συνοχή είναι και θα παραμείνει η **παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες που υστερούν οικονομικά ή διαρθρωτικά** ώστε να καλύψουν τη διαφορά και να συγκλίνουν με την υπόλοιπη ΕΕ. Συνεπώς, το σχετικό κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα παραμείνει το κύριο κριτήριο για την κατανομή των κονδυλίων – παρόλο που θα λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως η ανεργία (ιδίως των νέων), η κλιματική αλλαγή και η υποδοχή και η ένταξη

των μεταναστών. Λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν τις προσεχείς εβδομάδες.

Ποια μέσα προτείνετε για μια σταθερή και αποτελεσματική Οικονομική και Νομισματική Ένωση;

Η Επιτροπή προτείνει 2 νέα μέσα: ένα **Πρόγραμμα Στήριξης των Μεταρρυθμίσεων** και μια **Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης των Επενδύσεων**. Τα νέα αυτά μέσα θα συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης και στη **διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας** στη ζώνη του ευρώ στηρίζοντας μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανθεκτικότητα στην εγχώρια αγορά και βοηθώντας να διατηρηθούν τα επίπεδα των επενδύσεων σε περίπτωση μεγάλων ασύμμετρων κραδασμών.

Θα **λειτουργούν συμπληρωματικά προς τα άλλα ταμεία της ΕΕ**, ιδίως προς τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και το νέο ταμείο InvestEU, και θα ενισχύσουν τη σύνδεση μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Το **Πρόγραμμα Στήριξης των Μεταρρυθμίσεων** –με συνολικό προϋπολογισμό 25 δισ. ευρώ– θα προσφέρει χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη σε όλα τα κράτη μέλη για την υλοποίηση των κατά προτεραιότητα μεταρρυθμίσεων, ιδίως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπλέον, ένας **Μηχανισμός Σύγκλισης** θα παρέχει ειδική στήριξη στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης ευρώ που οδεύουν προς την υιοθέτηση του κοινού νομίσματος.

Μια **Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης των Επενδύσεων** θα βοηθά στη διατήρηση των επιπέδων των επενδύσεων σε περίπτωση μεγάλων ασύμμετρων κραδασμών. Θα έχει τη μορφή δανείων αντιστήριξης εγγυημένων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ύψους έως 30 δισ. ευρώ, που θα συνδυάζονται με χρηματοδοτική ενίσχυση στα κράτη μέλη για την κάλυψη των τόκων την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας πληρωμής. Τα δάνεια θα παρέχουν πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη σε περιόδους στενότητας των δημόσιων οικονομικών και όταν πρέπει να διατηρηθούν οι επενδύσεις προτεραιότητας.

4. Βασικές καινοτομίες του νέου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού – Χρηματοδότηση και ίδιοι πόροι

Από πού προέρχονται τα χρήματα στον τρέχοντα μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό;

Οι πηγές εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ παρέμειναν οι ίδιες τις τελευταίες δεκαετίες: τελωνειακοί δασμοί και συνεισφορές των κρατών μελών βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ). Μετά τη σταδιακή μείωση των τελωνειακών δασμών, οι συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ έχουν πλέον καταστεί η κύρια πηγή χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ (περίπου το 80 %, μαζί με τις συνεισφορές βάσει του ΦΠΑ).

-Οι **τελωνειακοί δασμοί** επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς, εισπράττονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και εγγράφονται απευθείας στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα κράτη μέλη παρακρατούν επί του παρόντος το 20 % του σχετικού ποσού ως κόστος είσπραξης·

-Οι τρέχουσες βάσεις **ΦΠΑ** όλων των κρατών μελών εναρμονίζονται μέσω μιας πολύπλοκης στατιστικής διαδικασίας προτού επιβληθεί ενιαίο ποσοστό 0,3 % σε κάθε κράτος μέλος, με ορισμένες εξαιρέσεις·

-Ο βασιζόμενος στο **ΑΕΕ** ίδιος πόρος χρηματοδοτεί το τμήμα του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλα έσοδα. Το ίδιο ποσοστό επιβάλλεται στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Ο συντελεστής καθορίζεται στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού. Σε ορισμένα κράτη μέλη χορηγείται μείωση.

Τι είδους νέες πηγές χρηματοδότησης προτείνετε για τον νέο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό, και γιατί;

Η Επιτροπή προτείνει να καθιερωθεί ένα «καλάθι» νέων ιδίων πόρων, που συνίσταται στα εξής:

-20 % των εσόδων από το **Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών**·

-συντελεστή καταβολής 3 % που εφαρμόζεται στη νέα **Κοινή Ενοποιημένη Βάση Φορολογίας Εταιρειών** (που θα τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά μόλις θεσπιστεί η αναγκαία νομοθεσία)·

-Μια εθνική συνεισφορά που θα υπολογίζεται επί του ποσού των **μη ανακυκλούμενων απορριμμάτων πλαστικών** συσκευασιών σε κάθε κράτος μέλος (0,80 ευρώ ανά κιλό).

Η απόδοση στον προϋπολογισμό της ΕΕ μέρους ορισμένων εναρμονισμένων φορολογικών βάσεων (όπως η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών) ή άλλων πηγών χρηματοδότησης που προβλέπονται στις πολιτικές ή τη νομοθεσία της ΕΕ (όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών ή συνεισφορά επί του ποσού των μη ανακυκλούμενων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών) είναι ένας

τρόπος για να βελτιωθούν οι συνέργειες μεταξύ της Ένωσης και των εθνικών οικονομιών και για να ευθυγραμμιστεί καλύτερα η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ με τις προτεραιότητες της πολιτικής της.

Βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, το μερίδιο των νέων ιδίων πόρων εκτιμάται ότι θα ανέρχεται σε ετήσιο μέσο όρο περίπου 22 δισ. ευρώ την περίοδο 2021-2027, ποσό που αντιστοιχεί στο 12 % περίπου των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αυτό θα συμβάλει στη χρηματοδότηση νέων προτεραιοτήτων και στη μείωση των εθνικών συνεισφορών με βάση το ΑΕΕ αντιστοίχως.

Παράλληλα, η Επιτροπή προτείνει, αφενός, την εξοικονόμηση πόρων σε ορισμένους βασικούς τομείς δαπανών και, αφετέρου, μεταρρυθμίσεις στο σύνολο του προϋπολογισμού ώστε να καταστεί πιο εξορθολογισμένος και να αξιοποιείται στο μέγιστο κάθε ευρώ.

Η δημιουργία νέων πηγών εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ αποτελεί σημαντική απόφαση που μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες. Πώς θα ληφθεί η απόφαση αυτή και από ποιους;

Η απόφαση για τους ιδίους πόρους, η οποία διέπει το γενικό σύστημα χρηματοδότησης της ΕΕ, μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με ομοφωνία των κρατών μελών και αφού επικυρωθεί από τα εθνικά κοινοβούλια. Ως εκ τούτου, τέτοιες τροποποιήσεις συμβαίνουν σπάνια. Η τελευταία ουσιαστική, ποιοτική αλλαγή χρονολογείται από τη δεκαετία του 1980, όταν εγκρίθηκαν τα λεγόμενα «πακέτα Delors» και εισήχθη το στοιχείο του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ώστε να ληφθεί υπόψη η αύξηση των δαπανών που συνδέονται με την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς και τη διεύρυνση με την προσχώρηση νέων κρατών μελών.

Γιατί προτείνει η Επιτροπή να αυξηθεί το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων;

Η απόφαση για τους ιδίους πόρους προβλέπει επίσης ανώτατο όριο στους ετήσιους συντελεστές καταβολής ιδίων πόρων προκειμένου να παρασχεθεί στα κράτη μέλη βεβαιότητα και προβλεψιμότητα κατά τον δημοσιονομικό και τον οικονομικό τους σχεδιασμό. Σήμερα, το ανώτατο αυτό όριο έχει καθοριστεί στο 1,20 % του ΑΕΕ της ΕΕ. Με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, το εν λόγω ανώτατο όριο αυτομάτως μειώνεται κατά περίπου 16 % (δηλ. κατά το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στο ΑΕΕ της ΕΕ).

Ταυτόχρονα, η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ θα πρέπει να συνοδευτεί με αύξηση του ανώτατου ορίου. Ένα επαρκές περιθώριο μεταξύ του ανωτάτου αυτού ορίου και του ανώτατου ορίου πληρωμών είναι εξάλλου αναγκαίο για να διασφαλιστεί ότι η Ένωση θα είναι σε θέση να εκπληρώνει –υπό οιοσδήποτε συνθήκες– τις οικονομικές τις υποχρεώσεις, ακόμη και σε εποχές οικονομικής ύφεσης. Τούτο είναι επίσης σημαντικό προκειμένου να διατηρηθεί η διαβάθμιση AAA της ΕΕ.

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων στο 1,29 % του ΑΕΕ της ΕΕ των 27.

Δεδομένης της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου (στο οποίο παρέχεται σημαντική επιστροφή), δεν είναι καιρός να καταστεί πιο δίκαιος ο προϋπολογισμός της Ένωσης και να καταργηθούν οι διάφορες επιστροφές;

Για να καταστεί δίκαιότερος και απλούστερος ο προϋπολογισμός, απαιτείται η αντιμετώπιση του ζητήματος των επιστροφών, εκ των οποίων ορισμένες ανάγονται στη δεκαετία του 1980. Ορισμένα κράτη μέλη επωφελήθηκαν από ένα πολύπλοκο σύστημα διορθώσεων και επιστροφών, σημαντικότερη των οποίων είναι η **επιστροφή υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου**.

Επιπλέον, ένας αυξανόμενος αριθμός άλλων διορθωτικών μηχανισμών αναπτύχθηκε με την πάροδο του χρόνου. Από το 2002, η Αυστρία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία έχουν εξασφαλίσει μόνιμη μείωση της συνεισφοράς τους για τη χρηματοδότηση της επιστροφής υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου – οι λεγόμενες «επιστροφές επί των επιστροφών». Πρόσθετες μειώσεις χορηγήθηκαν επίσης σε ορισμένα κράτη μέλη των οποίων η δημοσιονομική επιβάρυνση κρίθηκε υπερβολική. Η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία εξασφάλισαν προσωρινά μειωμένους συντελεστές καταβολής ΦΠΑ για την περίοδο 2014-2020. Η Αυστρία, οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία και η Δανία εξασφάλισαν επίσης κατ' αποκοπή μείωση των συνεισφορών τους με βάση το ΑΕΕ.

Ομοίως, το σημερινό ποσοστό του 20 % που παρακρατούν τα κράτη μέλη από όλα τα τελωνειακά έσοδα δεν ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος ούτε χρησιμοποιείται για την ενίσχυση των συστημάτων τελωνειακού ελέγχου. Απλώς εισρέει στους εθνικούς προϋπολογισμούς χωρίς να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες και τις δαπάνες που απαιτούνται για την προστασία της τελωνειακής ένωσης. Μπορεί επομένως να θεωρηθεί **έμμεση επιστροφή** προς ορισμένα κράτη μέλη.

Ως εκ τούτου, τα ακαθάριστα ποσά των διορθώσεων και επιστροφών (ακόμη και εάν δεν ληφθεί υπόψη η ίδια η επιστροφή υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου) υπερβαίνουν τα 5 δισ. ευρώ ετησίως για τον

τρέχοντα μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό. Η πρακτική αυτή έχει καταστήσει το σύστημα χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ υπερβολικά πολύπλοκο, αδιαφανές και λιγότερο δίκαιο.

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, παρέχει μια **ευκαιρία για την απλούστευση και τη μεταρρύθμιση** του ισχύοντος, πολύπλοκου συστήματος επιστροφών και επιστροφών επί των επιστροφών. Η Επιτροπή προτείνει την κατάργηση όλων των διορθώσεων στην πλευρά των εσόδων (επιστροφές) και τη μείωση από 20 % σε 10 % του ποσού που κατακρατούν τα κράτη μέλη κατά την είσπραξη των τελωνειακών εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Με τα δύο αυτά μέτρα **ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα καταστεί δικαιότερος και διαφανέστερος.**

Ταυτόχρονα, και προκειμένου να αποφευχθεί η σημαντική και αιφνίδια αύξηση των συνεισφορών ορισμένων κρατών μελών από το 2021, η Επιτροπή προτείνει **κατ' αποκοπή μειώσεις** των συνεισφορών τους βάσει του ΑΕΕ, οι οποίες **θα καταργηθούν σταδιακά εντός 5 ετών** και θα έχουν καταργηθεί πλήρως έως το 2026. Στο ίδιο πνεύμα, παράλληλα με τη μείωση των εξόδων είσπραξης που παρακρατούν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή προτείνει επίσης αύξηση της χρηματοδοτικής στήριξης προκειμένου ο τελωνειακός εξοπλισμός και τα συστήματα πληροφορικής να καταστούν περισσότερο στοχευμένα στις πραγματικές ανάγκες.

Περισσότερες πληροφορίες

- Προϋπολογισμός της ΕΕ: η Επιτροπή προτείνει έναν σύγχρονο προϋπολογισμό για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της ([δελτίο Τύπου](#) της 2ας Μαΐου 2018)
- Ενημερωτικά δελτία ([2 Μαΐου 2018](#))

MEMO/18/3621

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Alexander WINTERSTEIN](#) (+32 2 299 32 65)

[Mina ANDREEVA](#) (+32 2 299 13 82)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)